

Asia

Valtioneuvoston selvitys - Kestävän rahoituksen strategia

Kokous

U/E/UTP-tunnus

E 26/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio antoi Kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategian (*Strategy for Financing the Transition to a Sustainable Economy*) 6.7.2021, joka tunnetaan myös nimellä kestävän rahoituksen strategia. Strategia on vuoden 2018 Kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman, ns. kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman, päivitys. Komissio antoi myös lainsäädäntöehdotuksen eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista.

Suomen kanta

Suomi on sitoutunut EU:n ilmastotavoitteisiin, Pariisin ilmastopimukseen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (Agenda2030) toimeenpanoon. Lisäksi Suomella on kansallisesti kunnianhimoinen tavoite olla ilmastoneutraali yhteiskunta vuoteen 2035 mennessä. Komission kestävän rahoituksen strategia ja sen alaiset toimet ovat keskeisiä Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden toteutumisessa ja rahoituksessa. Kestävän rahoituksen toimien on tarve olla yhteensopivia keskenään ja muiden EU-kehikoiden kanssa.

Suomi tukee komission strategian tavoitteita ja suhtautuu myönteisesti siihen, että strategiassa painotetaan ilmaston lisäksi myös muita kestävyysosa-alueita. Pääomavirtoja on ohjattava entistä kestävämpiin kohteisiin, jotta siirtymä kestävämpään yhteiskuntaan onnistuisi. Lisäksi kiinnostus vastuulliseen sijoittamiseen ja muihin kestävyysnäkökulmiin on kasvanut. Monet strategian sisältämät toimet ovat yleisellä tasolla lähtökohtaisesti tuettavia, mutta on huomioitava, että toimet voidaan toteuttaa monella eri tavalla. Tämän takia Suomen kannat etenkin strategiassa mainittuihin lainsäädäntöehdotuksiin muodostetaan myöhemmin erikseen, kun kyseiset sääntelyehdotukset annetaan ja niiden lopullinen sisältö ja yksityiskohdat ovat tiedossa.

Strategia sisältää useita toimia, joilla parannetaan markkinoiden tiedonsaantia ja tiedontuottoa kestävyysnäkökulmista. Sijoittajansuojan varmistaminen on rahoitusmarkkinoiden kannalta yksi päätavoitteista. Sijoittajien ja muiden rahoitusmarkkinoilla toimivien tiedonsaannin paraneminen ja muutenkin kestävyystiedon laadun ja ymmärrettävyyden parantaminen on lähtökohtaisesti tuettavaa. On tärkeää, että yrityksiltä vaadittava raportointi johtaa niiden sidosryhmien kannalta olennaiseen ja

hyödylliseen informaatioon. Lisäksi sääntelyn ja sen ennustettavuuden tulisi olla selkeää. On myös tarve varmistaa, että kestävän rahoitukseen liittyvä tiedonsaanti etenkin vähittäissijoittajille pysyy ymmärrettävänä ja että eri aloitteet muodostavat ehjän kokonaisuuden. Lisäksi pk-yritysten kytkeminen entistä paremmin mukaan kestävään rahoitukseen on tuettava tavoite. Strategiassa todetaan, että vakuutuksilla voitaisiin merkittävästi vähentää ympäristö- ja ilmatoriskeitä veronmaksajille aiheutuvia kustannuksia. On huomioitava, että osa ympäristö- ja ilmatoriskeitä eivät luonteensa ja laajuutensa vuoksi sovellu vakuutettaviksi.

Rahoitusvakauden ylläpitäminen on rahoitusmarkkinasääntelyn keskeinen päätavoite. Tämä on otettava huomioon myös kestävyystavoitteiden saavuttamisessa ja rahoittamisessa. On tuettava, että EU:ssa tehdään toimia ilmasto- ja muiden kestävyysriskien tunnistamiseksi ja pyritään huomioimaan myös kestävyysnäkökulmista aiheutuvat uhat ja riskit. Strategia sisältää ehdotuksia valvonnan kehittämistä kestävän rahoituksen osalta. Suomi kannattaa valvonnan kehittämistä ja etenkin viranomaisten yhteistyön parantamista, kun samalla huolehditaan valvojien toimivaltuuksien selkeydestä. Suomi korostaa, että rahoitustoimijoiden vakavaraisuus- ja muun sääntelyn tulisi vahvistaa rahoitusvakautta, minkä vuoksi Suomi suhtautuu varauksellisesti vakavaraisuuskehikkojen riskiperusteisuudesta poikkeamiseen.

Suomi seuraa aktiivisesti EU:n kestävän rahoituksen taksonomiaan liittyvien toimien kehitystä. Näiden osalta Suomi pitää tarvittavana komission selkeää ja oikea-aikaista viestintää ehdotuksista ja muista taksonomiaan liittyvistä aloitteista. Komissio esittää, että jäsenvaltioiden olisi aloitettava kestävän rahoituksen seuranta ja muun muassa valmistauduttava arvioimaan, millä tavoin jäsenvaltion rahoitussektori on linjassa ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin. Aloitteesta tarvitaan lisää tietoa, jotta voitaisiin ymmärtää, mitä aloite tarkalleen ottaen tarkoittaa.

Suomi pitää hyvänä kansainvälisen yhteistyön edistämistä kestävässä rahoituksessa. Kestävää rahoitusta käsitellään useissa eri kansainvälisissä foorumeissa. Näiden välinen yhteistyö on toivottavaa. Rahoitusmarkkinat ovat globaalit ja siten myös monet rahoitusmarkkinoilla käytettävät standardit ovat kansainvälisiä, mikä on huomioitava EU:ssa tehtävässä työssä, jotta välttyttäisiin turhalta ja tarpeettomalta sekä päällekkäiseltä raportoinnilta.

Pääasiallinen sisältö

Strategiassa lähdetään siitä, että ilmastonmuutos ja ympäristön heikentyminen ovat aikakauttamme määrittelevimmät maailmanlaajuiset haasteet. EU:lla on näiden haasteiden torjumiseen erilaisia tavoitteita ja niitä tukevia toimia. Jotta nämä tavoitteet toteutuvaisivat, tavoitteita tukevat toimet tarvitsevat rahoitusta. Esimerkiksi vuoden 2030 päästövähennystavoitteet tarkoittavat 350 miljardin euron vuosittaista lisärahoitusta energiajärjestelmiin seuraavan vuosikymmenen ajan. Lisäksi muihin ympäristötavoitteisiin tarvittaisiin rahoitusta 130 miljardia euroa vuosittain. Kestävillä ilmastotoimilla on vaikutuksensa myös rahoitusvakauteen. Rahoituksen kanavoiminen sellaisiin sijoituksiin, jotka vähentävät ilmasto- ja ympäristöriskejä, edellyttää ympäristölainsäädännön täydentämistä kestävän rahoituksen kehikolla. Kestävän rahoituksen toimet voivat myös osakseen tukea COVID-19-pandemiasta elpymistä. Lisäksi kestävän rahoituksen strategia täydentää muita Euroopan vihreän kehityksen ohjelman aloitteita, kuten Fit for 55 -pakettia.

Komissio toteaa vaadittavien investointien mittakaavan olevan sellainen, ettei sitä pystytä toteuttamaan yksinomaan julkisen sektorin kautta, vaan kestävän rahoituksen kehikon

keskeisimpänä tavoitteena on ohjata yksityisen sektorin pääomavirtoja ilmasto- ja ympäristötavoitteiden kannalta merkityksellisiin kohteisiin.

Komissio painottaa, että kestävän rahoituksen kehikko ja pääomamarkkinaunionitavoite täydentävät toisiaan luomalla lisää liiketoiminta- ja sijoitusmahdollisuuksia. Yhtäältä yhdyntyneet ja tehokkaat pääomamarkkinat voivat toimia sopivana alustana sijoitusten ohjautumisessa kestäviin sijoituskohteisiin, toisaalta kestävän rahoituksen strategia voi kiihdyttää pääomamarkkinaunionitavoitteen toteutumista.

EU:n kestävän rahoituksen toimet ovat aikaisemmin rakentuneet kolmelle pilarille: 1) EU:n kestävän rahoituksen taksonomiale, jolla luodaan luotettava tieteeseen perustuva määritelmä kestäville sijoituskohteille, 2) läpinäkyvyyden parantamiselle ja kattaville tiedonantovelvoitteille, sisältäen tiedonantovelvoiteasetuksen, taksonomia-asetuksen ja parhailaan EU-neuvotteluissa olevan yritysten kestävyysraportointia koskevan lainsäädäntöehdotuksen sekä 3) erilaisille rahoitustyökaluille, kuten vertailuarvoille, standardeille ja merkeille, joilla edistettäisiin kestävien tuotteiden kehitystä ja ehkäistäisiin viherpesua.

Samaan aikaan strategian kanssa julkaistiin lainsäädäntöehdotus eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista (*EU green bond*). Käytännössä lainsäädäntöehdotuksessa määritetään kriteerit joukkolainoille, jotka voisivat saada kyseisen merkinnän sekä vihreiden joukkolainojen valvontaan liittyviä kysymyksiä. Lisäksi valmisteilla on EU:n ympäristömerkki rahoitustuotteille. EU:ssa on luotu jo aikaisemmin vähähiilisiä vertailuarvotyyppejä.

Komissio on tunnistanut, että kestävä rahoitusta on tarve kehittää vuoden 2018 toimintasuunnitelman toimien lisäksi seuraavien neljän alueen osalta, jotta saavutettaisiin ilmastosiirtymää tukeva rahoitusjärjestelmä:

1. Reaalitalouden kestävyteen tähtäävän siirtymän rahoittaminen

Siirtymä kohti EU:n kestävyystavoitteita vaatii ilmastomuutoksen hillintää, luontopääoman (*natural capital*) kasvattamista ja resilienssin vahvistamista sekä laajemman sosiaalisen pääoman (*social capital*) huomioimista ottaen huomioon COVID-19-pandemiasta elpymisen.

Yhtenä toimenä komissio esittää EU:n kestävän rahoituksen taksonomian laajentamista. Komissio on laajentamassa keväällä annettua taksonomian ilmasto- ja tuotantosektoreiden osalta. Täydentävä delegoitu säädös kattaisi ydinenergian toiminnot ottaen huomioon kuitenkin niitä koskevan meneillään olevan arviointityön. Lisäksi se kattaisi maakaasutoiminnot taksonomia-asetuksen sallimissa rajoissa. Täydentävä delegoitu säädös on tarkoitus antaa syksyllä 2021.

Komissio tutkii myös taksonomia-asetuksen soveltamisalan mahdollista laajentamista sosiaalisiin toimintoihin sekä ympäristön kannalta merkittävää haittaa aiheuttaviin toimintoihin sekä toimintoihin, joilla ei ole merkittävää vaikutusta. Taksonomia-asetuksen tarkastelulauseke velvoittaa komission tekemään ja julkaisemaan raportit kyseisistä laajennuksista. Komissio julkaisee vuoden 2021 loppuun mennessä raportin, jossa kuvataan sellaiset säännökset, jotka olisivat tarpeen taksonomia-asetuksen soveltamisalan laajentamiseksi.

Tämän lisäksi komissio harkitsee antavansa lainsäädäntöehdotuksen, joka koskisi tiettyjen, lähinnä energiasektorin, sisältäen kaasusektorin, toimien rahoittamista, joilla voisi olla vaikutusta kasvihuonepäästöjen vähentämisessä, ja jotka näin ollen tukisivat osaltaan siirtymää kohti ilmastoneutraaliteettia.

Lisäksi komissio tulee antamaan taksonomian neljän muun ympäristötavoitteen (vesi, kiertotalous, saastuminen ja biodiversiteetti) osalta delegoidun säädöksen vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla. Delegoitua säädöstä sovellettaisiin vuodesta 2023 alkaen.

Lisäksi kestävä rahoituksen standardeja ja merkkejä tulnaisiin lisäämään siten, että ne muodostaisivat yleisen ja yhdenmukaisen kehikon. Tämä lisäisi kestävä rahoituksen kehikon selkeyttä, läpinäkyvyyttä ja yhdenmukaisuutta. Lisäksi komissio harkitsee jo aikaisemmin mainittujen eurooppalaisten vihreiden joukkolainojen ja EU:n ympäristömerkin lisäksi mahdollisia merkkejä esimerkiksi ESG-vertailuarvoille, kestävyteen liittyville joukkolainoille ja muille lainoille sekä mahdollisia muutoksia esitesääntelyyn kestävyysnäkökulmista. Nämä toteutettaisiin vuosien 2022 ja 2023 aikana.

2. Kohti osallistavampaa kestävä rahoituksen kehystä

Strategiassa korostetaan kansalaisten, vähittäissijoittajien ja pk-yritysten roolia kestävyteen siirtymisessä. Strategiassa nostetaan esille ajatus kansalaisille tarjottavista vihreistä lainoista. Komissio pyytää Euroopan pankkivalvojalta määritelmiä ja ehdotusta tätä kehitystä tukevasta välineestä vuoden 2022 toiseen neljännekseen mennessä. Lisäksi komissio miettii vuoden 2022 loppuun mennessä erilaisia tapoja huomioida energiatehokkaita asuntolainoja asuntolainadirektiivin uudelleenarviossa.

Sijoittamisen osalta sijoitusneuvojen kestävyystietoutta on entisestään parannettava, koska sijoitusneuvojilla on merkittävä rooli vähittäissijoittajarajapinnassa. Lisäksi on tarve kytkeä kestävyyskysymykset tiiviimmin taloudellisen lukutaidon yhteyteen.

Komission mukaan pk-yritysten pääsyä osaksi kestävä rahoitusta on tuettava, jotta ne saataisiin paremmin osallisiksi kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. Pk-yrityksillä ei ole välttämättä tarvittavaa osaamista ja resursseja tähän, ottaen lisäksi huomioon, että COVID-19-pandemia on entisestään hankaloittanut pk-yritysten ilmastosiirtymää. Komissio on valmis tukemaan jäsenvaltioita, jos ne alkavat tarjota pk-yrityksille kestävyteen liittyvää teknistä apua ja osaamisen kartuttamista. Tämä on suunniteltu tapahtuvaksi vuodesta 2023 alkaen. Komissio on jo kuitenkin julkaissut verkossa taksonomiaan liittyvän digitaalisen työkalun, 'EU-taksonomiakompassin' (*EU Taxonomy Compass*), jonka avulla käyttäjät voivat arvioida toimintojensa taksonomian mukaisuutta. Lisäksi parhaillaan neuvotteluissa olevassa yritysten kestävyysraportointia koskevassa lainsäädäntöehdotuksessa ollaan luomassa pk-yrityksille omaa vapaaehtoista kestävyysraportointistandardia. Lisäksi EU-ohjelmat jatkavat entisen lailla pk-yrityspalveluiden tarjoamisessa.

Lisäksi komissio näkee, että digitaaliset ratkaisut voivat tukea kansalaisia, vähittäissijoittajia ja pk-yrityksiä osallistumaan paremmin ilmastosiirtymään. Komissio nostaa kuitenkin digitaalisten palveluiden osalta esille sen, että datakeskuksiin ja lohkoketjuteknologioihin liittyy ympäristökysymyksiä muun muassa energiankulutuksen osalta. Komission mukaan taksonomia kattaa jo vihreät datakeskukset ja vihreät digitaaliset ratkaisut, mutta olisi vielä tutkittava vuoteen 2023 mennessä, pitäisikö sitä laajentaa muiden toimintojen kuten kestävien kryptovaluuttojen osalta.

Myös vakuutussektorin osalta on tarve lisätä vakuutusten kattavuutta ympäristö- ja ilmatoriskien osalta. Vakuutuksilla voitaisiin merkittävästi vähentää tällaisista riskeistä veronmaksajille ja kansallisille hallituksille seuraavia taloudellisia kustannuksia. EU:ssa on selvitetty syitä, miksi vakuutusten tarjontaa on vain vähän tiettyjen riskien vakuuttamiseksi. Komissio tulee pyytämään Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista selvittämään vuoden 2022 puoliväliin mennessä, miltä osin vakuutustarjontaa on liian vähän luonnonkatastrofien ja muiden ilmaston muutokseen liittyvien riskien vakuuttamiseksi. Komissio antanee aiheesta tulevaisuudessa suosituksia vakuutustarjonnan monipuolistamiseksi tai ehdottaa vapaaehtoista sitoutumista käytyään keskusteluja vakuutussektorin, kansallisten viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa. Keskustelut olisi tarkoitus käynnistää vuoteen 2022 mennessä.

Lisäksi on tarve tukea luotettavaa sosiaalista sijoittamista huomioiden oikeudenmukaisen siirtymän, joka tukee työntekijöitä ja heidän yhteisöjä, joihin talouden ilmasto siirtymä vaikuttaa. Kiinnostus sosiaaliseen sijoittamiseen on kasvanut merkittävästi. Kestävän rahoituksen tiedonantovelvoitteet huomioivat jonkin verran sosiaalisia tekijöitä, mutta näitä on tarve kehittää laajemmiksi. Liittyen tähän komissio julkaisee vuoden 2021 loppuun mennessä raportin sosiaalisesta taksonomiasta. Lisäksi ennen vuoden 2022 joulukuuta komissio aikoo eurooppalaisten rahoitusmarkkinaviranomaisten avustuksella kehittää edelleen tiedonantovelvoiteasetuksen nojalla annettujen teknisten sääntelystandardien keskeisten haitallisten vaikutusten (*principal adverse impact*) tunnistamista koskien yhtäältä ympäristö- ja ilmastovaikutuksia sekä toisaalta sosiaalisia ja työntekijöihin kohdistuvia vaikutuksia.

Komissio vahvistaa ilmasto- ja biodiversiteettinäkökohtien valtavirtaistamista EU-budjetissa. Komissio sitoutuu tuottamaan päivitettyjä ja vahvistettuja jäljitysmetodeja (*tracking methodologies*) liittyen budjetin ilmasto- ja biodiversiteettikysymyksiin. Lisäksi komissio toimii tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa lisätäkseen vihreän budjetoinnin työkaluja sekä tukee jäsenvaltioita, mikäli ne haluavat päivittää kansallista budjettiaan vihreämmäksi.

3. Rahoitusalan häiriönsietokyvyn parantaminen ja alan kestävyyspanostusten lisääminen: kaksinkertaisen olennaisuuden näkökulma

Rahoitussektorin on jatkossa oltava entistä resilientimpi ilmastonmuutoksesta ja ympäristön heikentymisestä aiheutuville riskeille tukeakseen Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa ja edistääkseen paremmin kestävyysnäkökulmia. Kaksinkertaisen olennaisuuden näkökulma eli niin kutsuttu kaksoismateriaalisuus (*douple materiality*), eli tavoite huomioida yhtäältä yrityksiin ja investointeihin kohdistuvat riskit ja vaikutukset. Toisaalta myös yritysten ja investointien aiheuttamat riskit ja vaikutukset ympäristölle, on EU:n kestävyteen koskevan raportoinnin keskeinen periaate, jonka käyttäminen on jatkettava. Komission mukaan myös kestävyystekijöiden kytkemistä rahoitussektorin riskiarvioihin ja hallinnointiin on jatkettava. Komissio tukee kansainvälistä työtä, jossa pyritään integroimaan kestävyystekijät mukaan taloudelliseen raportointiin ja kirjanpitoon. Komissio arvioi yhdessä viranomaisten sekä suosituksia ja neuvoja antavien markkinaosapuolten kanssa muun muassa kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*IRFS*) riittävyttä kestävyysriskien raportoinnissa.

Komissio toteaa, että luottoluokittajilla on tärkeä rooli rahoitusjärjestelmässä. On kuitenkin epäselvää, miten luottoluokittajat ottavat luottoluokituksissaan huomioon kestävyystekijät. Komissio antanee aloitteen luottoluokittajien läpinäkyvyyden ja ESG-tekijöiden osallisuudesta vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla.

Koska luottolaitosten, vakuutusyhtiöiden ja sijoittajien riskienhallinnalla on keskeinen rooli rahoitusvakauden säilyttämisessä, on tarve kytkeä kestävyysriskit paremmin riskinhallintaan. Komissio aikoo ehdottaa luottolaitossäätelyyn muutoksia tänä vuonna, joilla varmistetaan ESG-tekijöiden integrointi luottolaitosten riskinhallintajärjestelmiin. Lisäksi vastaavanlaista ehdotettaneen myös vakuutussektorin säätelyyn tänä vuonna. Systemisten riskien huomioiminen vaatii myös makrotason valvontaa ja välineitä. Komission tulee tarkistamaan, ovatko EU:n makrovälineet ajan tasalla ilmasto- ja muiden kestävyysriskien osalta. Myös Euroopan keskuspankilla on rooli riskien tunnistamisessa ja menetelmien luomisessa. Osana tätä Euroopan keskuspankki testaa rahoitusjärjestelmien eri osien resilienssiä. Ilmatoriskien osalta on tarve myös jatkossa paremmin huomioida muut kestävyysriskit, kuten etenkin biodiversiteetin merkittävästä heikentymisestä aiheutuvat riskit. Komissio valmistelelee asiasta raportin vuoteen 2022 mennessä.

Kestävyysriskien lisäksi rahoitustoimijoiden olisi tarve kertoa muun muassa niiden kestävyystavoitteista, pitkäaikaisista strategioista ja päätöksentekoprosesseista. Nämä sisältyvät parhaillaan EU-neuvotteluissa olevaan yritysten kestävyysraportointia koskevaan lainsäädäntöehdotukseen ja tiedonantovelvoiteasetuksen alemman tasoiseen säätelyyn. Komissio suosittelee rahoitustoimijoita osoittamaan sitoutumistaan kestävyystavoitteisiin vapaaehtoisin sitoumuksin. Liittyen tähän komissio tutkii, miten sitoumusten luotettavuus voitaisiin taata entistä paremmin.

Lisäksi strategiassa todetaan, että on tarve selkeyttää entisestään luottamusvelvoitteita (*fiduciary duties*) etenkin sellaisten tuotteiden osalta, joiden osalta selkeytystä ei ole vielä tehty, kuten joidenkin eläketuotteiden. Komissio pyytää myös Euroopan vakuutusvalvojaa arvioimaan 'jäsenien ja edunsaajien pitkän aikavälin paras intressi'-käsitettä sekä kaksoismateriaalisuuden käsitteen kytkemistä eläkekehikkoon vuoteen 2022 mennessä. Lisäksi komissio aikoo uudelleen arvioida muun muassa sijoittajien aktiiviseen omistajuuteen liittyviä kysymyksiä osakkeenomistajien oikeudet -direktiivin uudelleen tarkastelussa vuoteen 2023 mennessä. Lisäksi komissio aikoo antaa yritysten hallinnointiin (*corporate governance*) liittyvän aloitteen vuonna 2021.

Komission mukaan myös kestävyteen liittyvien tietojen saatavuutta on tarvetta parantaa. Yritysten kestävyteen liittyvä lainsäädäntöehdotus ja myöhemmin tänä vuonna annettava lainsäädäntöehdotus EU-laajuisen yritystietokannasta (*European single access point, ESAP*) on omiaan lisäämään läpinäkyvyyttä. Lisäksi komissio harkitsee, pitäisikö ESG-luokitusten luotettavuutta ja vertailtavuutta parantaa säätelyllä. Viimeistään vuoden 2021 lopulla komissio aikoo järjestää konsultaation ESG-luokitusmarkkinoiden toimivuudesta. Komissio julkaisi jo aiheesta tammikuussa 2021 selvityksen, joka osoitti puutteita ESG-luokittajien toimintojen läpinäkyvyydessä, ESG-luokitusten vertailtavuudessa sekä riskejä eturistiriitailanteisiin.

Komissio tuo lisäksi esille, että kestävä rahoituksen suosio on toisaalta kasvattanut myös viherpesun riskiä. Viherpesu aiheuttaa maineriskiä yrityksille ja sijoittajille, mutta myös laajemmin kestävien rahoitustuotteiden luotettavuudelle ja rahoitusjärjestelmän toimivuudelle. Tämän takia on tarve varmistaa riittävä valvonta viherpesun osalta. Komissio arvioi yhdessä eurooppalaisten rahoitusmarkkinaviranomaisten kanssa valvontavaltuuksien riittävyyttä ja tehokkuutta, ja arvioi mahdollisia niihin liittyviä toimenpiteitä tulevaisuudessa. Komissio näkee, että rahoitusmarkkinoiden valvontaviranomaisilla on oma roolinsa myös kaksoismateriaalisuuden valvonnassa. Lisäksi komissio näkee tarpeen parantaa eri viranomaisten välistä yhteistyötä viherpesun torjunnassa.

Ilmastosiirtymän edistymistä on seurattava tiiviisti yhteistyössä jäsenvaltioiden, rahoitusmarkkinavalvojen ja eri viranomaisten kanssa. Komissio valmistelelee tätä varten seurantakehikon, jonka avulla voidaan mitata pääomavirtoja kestäviin investointeihin. Komissio aikoo kutsua jäsenvaltiot valmistelemaan arvion niiden rahoitusmarkkinoiden ilmastosiirtymän mukaisuudesta kesäkuuhun 2023 mennessä. Arvio kattaisi pankit, varainhoitajat, eläkerahastot ja vakuutusyhtiöt. Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla komissio myös valmistelisi investointivajeanalyysin, jossa kartoitettaisiin niitä kohteita, joihin sijoitusvarallisuutta tulisi edelleen kanavoida. Näiden perusteella komissio esittäisi vuoden 2023 lopulla konsolidoidun raportin ilmastosiirtymän tilasta. Komissio myös perustaa kestäväen rahoituksen tutkimusalustan tukeakseen tieteellisen tutkimuksen ja kestävyystietouden jakamista korkeakoulujen ja rahoitusalan välillä.

4. Tavoitteellisuuden edistäminen maailmanlaajuisesti

Komission mukaan kansainväliset haasteet vaativat kansainväliset toimet. Kuitenkin eri valtiot tulevat eri lähtökohdista, ovat eri vaiheissa ja niiden kunnianhimoitasot vaihtelevat. EU:lla on halua nostaa globaalia kunnianhimoa ja korostaa kaksoismateriaalisuuden käsitettä kansainvälisissä pöydissä. Lisäksi EU edistää keskustelua yhteisistä taksonomia-periaatteista ja kestävyysriskeistä. Komissio näkeekin eri kansainväliset foorumit tärkeänä kestäväen rahoituksen edistämiseksi. EU jatkaa työtään kansainvälisillä foorumeilla ja standardien luojissa.

Komissio kannustaa kaikkia kansainvälisiä toimijoita tiivistämään kestäväen rahoituksen yhteistyötä. EU on ollut kestäväen rahoituksen edelläkävijä ja ollut johtavassa asemassa maailmalla. Komissiolla on halua säilyttää tämä asema.

Komissio perusti Kansainvälisen kestäväen rahoituksen foorumin (*International Platform on Sustainable Finance, IPSF*) 2019. Foorumi julkaisee syksyllä raportit yhteisestä perustaksonomiasta ja kestävyysraportoinnista, joita se on kehittänyt muiden foorumin jäsenten kanssa. Komissiolla on halua laajentaa foorumin aiheita ja vahvistaa sen hallinnointia. Lisäksi komissio kehittää kattavan strategian ja välineet, joilla se voi edistää kestäväen rahoitusta sen kumppanimaissa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kestäväen rahoituksen strategia on luonteeltaan tiedonanto eikä lainsäädäntöehdotus. Strategia kuitenkin sisältää ehdotuksia lainsäädäntöaloitteista ja muista toimista. Rahoituspalveluja koskevan sääntelyn oikeusperusta on yleensä sisämarkkinoiden lainsäädännön lähentämistä koskeva SEUT 114 artikla.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kestäväen rahoituksen strategiaa ja kuten muitakin kestäväen rahoituksen aloitteita on käsitelty Talous- ja raha-asioiden valiokunnassa (ECON). Lisäksi aikaisemmin myös Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta (ENVI) on ollut mukana joissakin aloitteissa, kuten EU:n kestäväen rahoituksen taksonomiassa.

Kansallinen valmistelu

E-kirje on ollut rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet (EU-10)- ja vakuutuspalvelut (EU-16) -jaostoissa kirjallisessa käsittelyssä 20.7.-3.8.

EU-ministerivaliokunta (kirjallinen) 15.9.2021

Eduskuntakäsittely

Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma
E 26/2018 vp, YmVL 16/2018 vp, TaVL 25/2018 vp, TuVL 6/2018 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kestävän rahoituksen strategia on luonteeltaan tiedonanto komission suunnittelemissa toimista eikä lainsäädäntöehdotus, jolla olisi suoria vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön. Yksityiskohtaisia vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön arvioidaan komission varsinaisten lainsäädäntöehdotusten pohjalta.

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1141/1991) 27 §:n 8 ja 9 kohdan sekä 29 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan

Taloudelliset vaikutukset

Kestävän rahoituksen määrästä ei ole varmaa tietoa. Kiinnostus kestävyysnäkökulmia korostaviin sijoituskohteisiin on noussut. Muutama suomalainen toimija on laskenut liikkeeseen vihreän joukkolainan. Lisäksi jotkin rahoitustoimijat ovat tuoneet esille, miten aikovat laskea hiilipäästöjään. Kuitenkaan mitään tilastoja ei kestävästä rahoituksesta ei ole.

Kestävän rahoituksen strategian tavoitteena on ohjata pääomavirtoja entistä paremmin tukemaan siirtymää kestävämpään talouteen. Tämä tavoite tarkoittaisi, että jatkossa rahoitusta siirtyisi ei kestävästi pidetyistä ja etenkin kestävyydelle haitallisista yrityksistä ja sijoituskohteista kestävämpiin vaihtoehtoihin. Tähän liittyen kestävyteen liittyvien käsitteiden määrittelyllä on merkittävä rooli rahoituksen ohjaamisessa. Käsitteiden määrittelyyn liittyy epävarmuutta, kuten millaisia taloudellisia toimia ja sektoreita pidettäisiin tulevaisuudessa kestävinä.

Kestävän rahoituksen strategialla ei itsessään ole suoria vaikutuksia, vaan sen eri toimilla ja niiden lopullisella toteutumisella. Sen takia mitään yksityiskohtaisia ja euromääräisiä vaikutuksia ei tässä vaiheessa ole pystytty arvioimaan.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Kestävän rahoituksen yhteydessä annettiin lainsäädäntöehdotus eurooppalaisista vihreistä joukkolainoista (COM(2021) 391 final). Lainsäädäntöehdotus saatettiin eduskunnan käsiteltäväksi erillisellä valtioneuvoston kirjelmällä U 43/2021 vp.

Asiakirjat

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Alueiden komitealle – Kestävään talouteen siirtymisen strategia (COM(2021) 390 final)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0390>

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, neuvotteleva virkamies Milla Kouri, 0505993516, etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2021/0744

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
